

CLOC!, D'AUGUST BOVER: LA FESTA DEL LLENGUATGE¹

Amb el so onomatopèic de *Cloc!* August Bover i Font ens ofereix un nou poemari. Abans el precediren, entre d'altres, *En pèlag d'amor* (1999) i *L'hivern sota el Cadí* (2001). *Cloc!* coincideix amb aquests volums anteriors en el fet d'oferir una poesia que cultiva la forma, fins i tot —podríem dir— que «neix» de la forma, la qual cosa no significa que sigui buida de contingut. Tot el contrari: Bover explota els recursos formals que el llenguatge i el gènere poètic li ofereixen, perquè, d'aquests «exercicis», en brollen idees noves que el so de les paraules, com si estiguessin adormides, desperta a la vida. Els poemaris d'August Bover també se solen caracteritzar per anar acompanyats d'il·lustracions en edicions molt acurades. En aquest cas *Cloc!* conté uns interessants dibuixos de Pere Capellà Simó, gairebé a guisa de coautoria de l'obra.

Al pròleg Màrius Serra enllaça els poemes de *Cloc!* amb la tradició «verbívora de la literatura potencial, encetada pels matemàtics i poetes francesos del grup Oulipo» del segle passat. Sense negar-ho ni posar-ho en qüestió, se'ns acut com a punt de referència una altra tradició, una mica més llunyana en el temps (si bé no en l'espai): els poemes filològics que, per exemple, conreà el mallorquí Tomàs Aguiló durant la Renaixença. Atesa la professió del poeta, professor de filologia catalana a la Universitat de Barcelona, ens sembla que no ha d'ésser gaire desencaminada la idea que es tracta d'una poesia que se centra en el llenguatge mateix, que juga amb la llengua i amb cadascun dels elements que la formen. Bover s'hi sent a gust, en gaudeix, diríem, perquè es troba de ple en el seu món: els sons, les paraules, les frases fetes, les oracions... El poeta és un malabarista del llenguatge a qui tant li fa imitar amb rimes internes el so de l'eco com jugar amb les onomatopeies i les al·literacions, amb la polisèmia de les paraules. Hi trobam poemes formats exclusivament per tirallongues de monosíl·labs, que ens recorden Pere Quart, o per

1. August BOVER. *Cloc!* Il·lustracions de Pere Capellà Simó. Tarragona: Arola editors, 2011.

locucions i frases fetes estrafetes. Altres vegades, Bover és capaç d'escriure cinc poemes en cada un dels quals només apareix una sola de les vocals. Juga també amb la polisèmia fonètica però no gràfica, amb els mots compostos i l'ús del guionet, amb els mecanismes de la formació de paraules noves... No se li escapen, tampoc, els trífongs, els dígrafs, els pronoms febles... sense oblidar, naturalment, els topònims. En resum, *Cloc!* és una gran festa del llenguatge, com afirma el prologuista. Una festa que cerca sobretot el gaudi, sense deixar-nos de sorprendre mai perquè sempre ens revela el costat insòlit de la realitat. Per això Màrius Serra parla de les «traves» que el poeta s'imposa, però que el duen a noves descobertes, a desvetllar la cara oculta del nostre món.

Els recursos emprats per August Bover ens remeten sovint a la literatura medieval. Als trobadors i, també, a Jaume Roig. Ramon Llull, però, com ens confessa en el poema inicial, escrit amb versos que comencen i acaben amb la lletra ella, és l'inici de tot, ja que «lluquen nous ulls tota la llum de Llull». També hi ha, per un costat, Pere Quart i, d'altra banda, la ironia noucentista amara una bona part de les composicions, sobretot moltes de les que tenen un caràcter narratiu, i que ens fan pensar en alguna de les facetes de Josep Carner o de Guerau de Liost. A *Cloc!* la poesia és un joc, sí; però alhora també és una invitació al gaudi de la vida, un escarni dels mals del nostre temps, una proclama de la pau i de la fraternitat («Que tots som un / se sap del cert...»), un clam patriòtic (...«i veiem voleiar en pau, / dalt del puig, una senyera»), etc.

Vet aquí els poders ocults dels mots quan cauen en mans de la màgia d'un poeta de debò.

PERE ROSSELLÓ BOVER